

SANT JOAN
DE LES ABADESSES
1975

ELS PONTS QUE DUEN A LA VILA

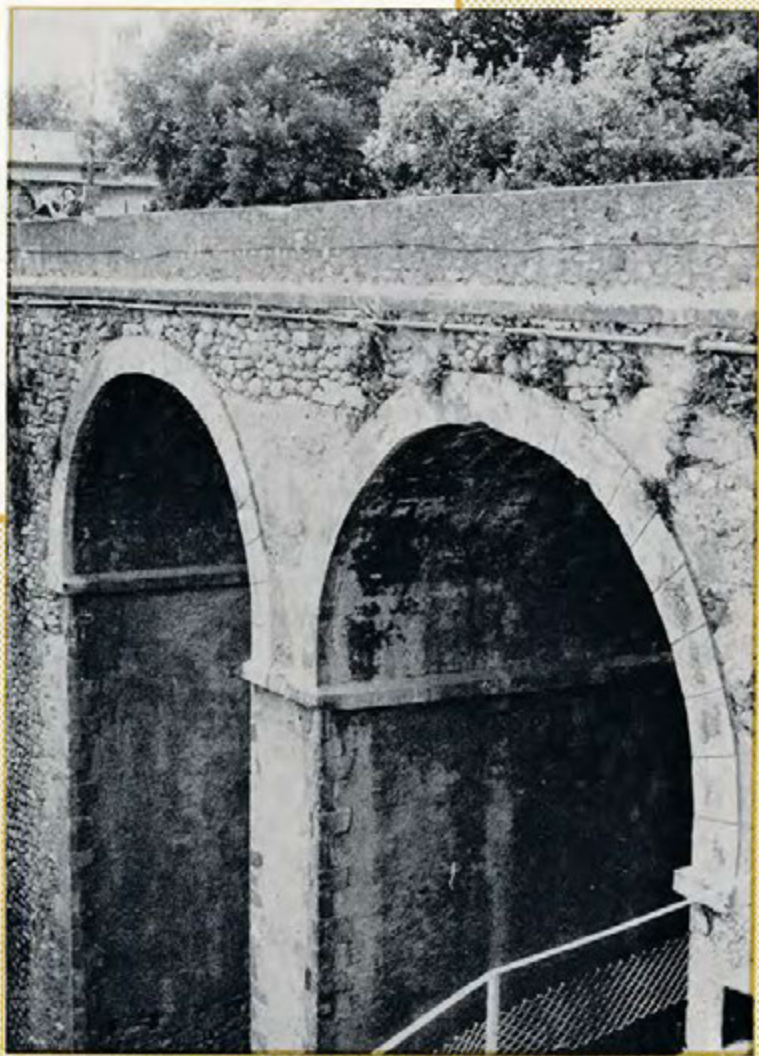
Un paisatge travessat de ponts i de camins és un tros de terra humanitzada. Un pont és un camí que no es doblega a les irregularitats del terreny, sinó que les supera; per això és un exponent de la tenacitat de l'home per a avançar cap als llocs del seu interès, amb pressa i voluntat d'arribar-hi. Un espai senyalat de ponts en direccions convergents és un indret presidit per un santuari o un mercat, és a dir, per un focus de vida espiritual o econòmica.

Els ponts de la vall de Sant Joan no sembla pas que tinguin orígens romans, malgrat que ho digui alguna tradició. La gent que podia haver-la poblada en èpoques remotes devia ser escassa i dispersa, probablement mancada d'un centre d'atracció prou poderós. La fundació del Monestir significà la implantació del primer nucli permanent que polaritzà l'activitat de la vall. Llavors, damunt les senderes fetes d'esma pel trepig rutinari dels homes, aparegueren noves rutes, traçades a posta i amb tècnica. I foren dreçats els ponts. En tenim restes pre-romàniques i romàniques, en tenim fragments gòtics, tenim ponts vuit-centistes i del nostre segle. Tots guarden petjades de la nostra gent; són testimonis d'afanys i d'enyorances, de comiats i de retrobaments. Enguany, a tall de pròleg a la inauguració, no llunyana, del Pont Vell reconstruït, portem, a aquestes pàgines, una mostra dels nostres ponts, amb el propòsit d'encomanar-ne la suggestió a la mirada i a l'esperit dels santjoanins; perquè es tingui cura dels que són practicables i es miri, si és possible, de salvar-ne algun d'antic i bell, amenaçat d'un esfondrament indubtable i proper.

Fou començat durant la guerra civil, i acabat, amb penes i treballs, als anys de la postguerra. Ha obert el camí cap a un sector bonic i plàcid, que té el més apropiat dels entorns a l'esbarjo dels vells i dels infants, de les persones que cerquen repòs i quietud - això que els nostres pobles necessiten cada dia més - si no hagués estat escollit com a zona preferida de tria.

Hi ha una anècdota que és bo que no s'oblidi: l'inici d'aquest pont coincidí amb la demolició de l'antiga església de Sant Miquel, i les pedres hi foren aprofitades. És de plànyer, l'ensorrament absurd d'aquell temple petit i graüós. Tanmateix, els còbols i carreus utilitzats en aquest pont són com un símbol del nostre tarannà irrenunciable: fins per anar a la piscina, ens cal caminar sobre un pont fet de pedres romàniques.

EL PONT DE LA PLANA

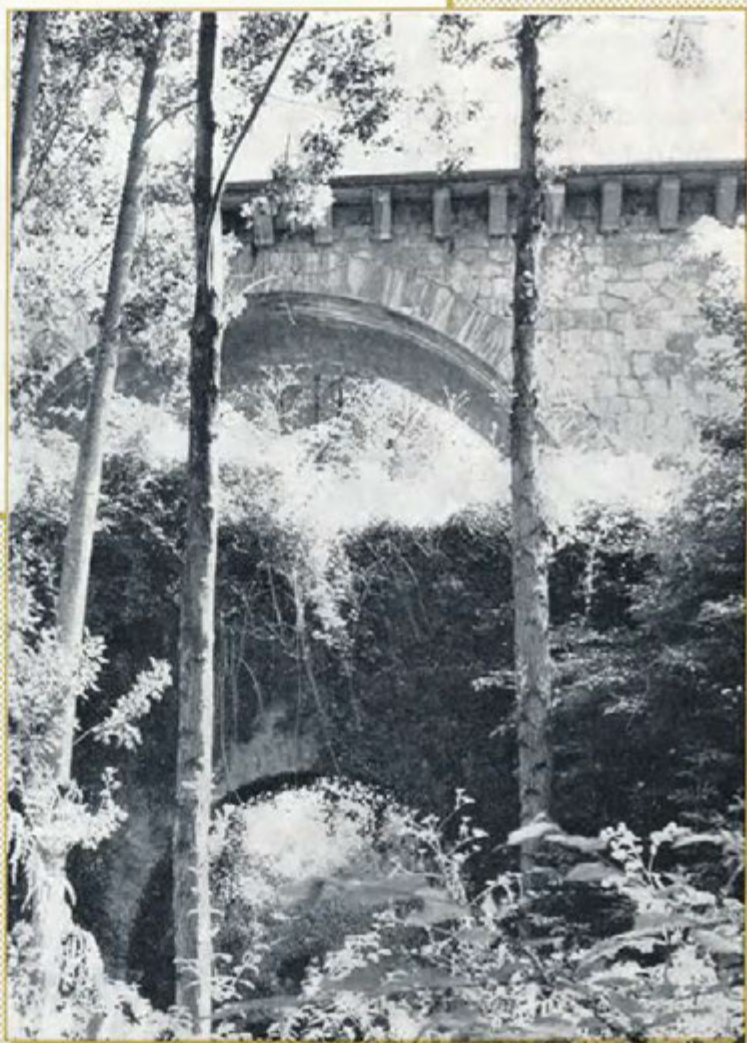

Hi ha dos ponts: el del vell camí ral i el de la carretera nova. L'un sobreposat a l'altre, sense destruir-lo. Vet aquí un programa de vida. No cal -qui de nosaltres ho faria?- renunciar als avenços, però cal evitar que malmetin el substrat que ens aguanta.

És necessari créixer sense desprendre's de les arrels.

S'han de conciliar progrés i tradició,

com dos corrents paral·lels, a diferent nivell, del fluir de la vida.

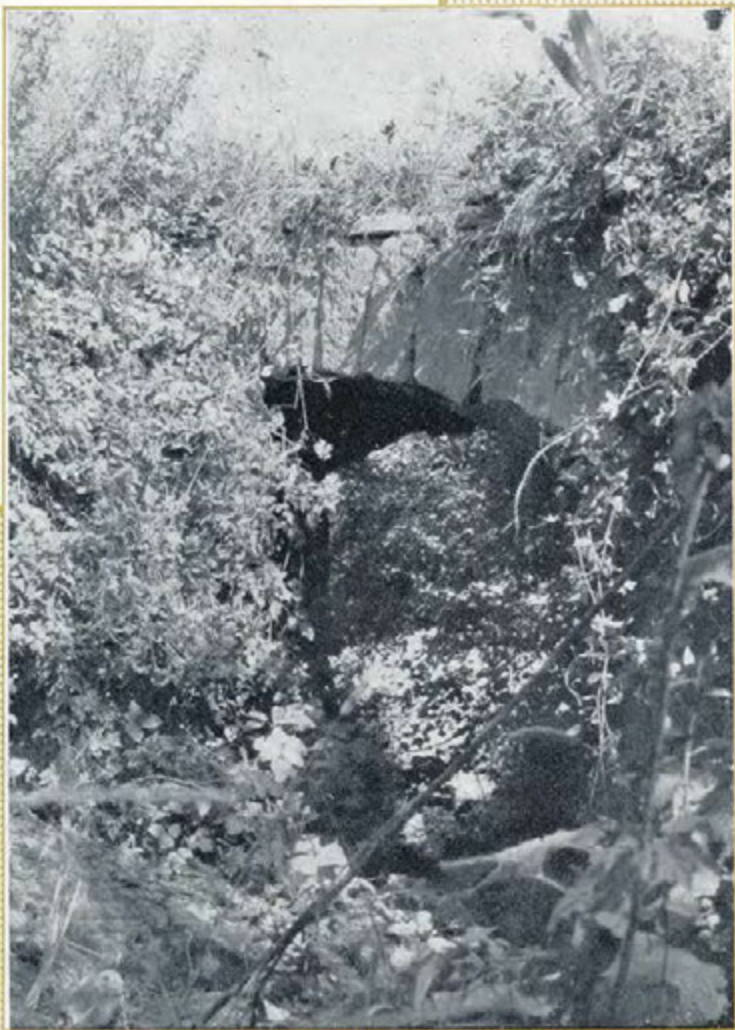

**EL PONT
DEL PAGÈS**

En queda només la carcassa de l'arc i el seu nom. El nom ve d'aquí: els enamorats s'hi arribaven -és a prop de la vila- i, asseguts al pedrís de la barana, es feien promeses que no sempre al temps confirmava. Diguem això: "Aquest pont llegendari serà preservat d'ensorrar-se perquè els santjoanins vetllen atentament tot allò del seu poble que té sentit i bellesa".

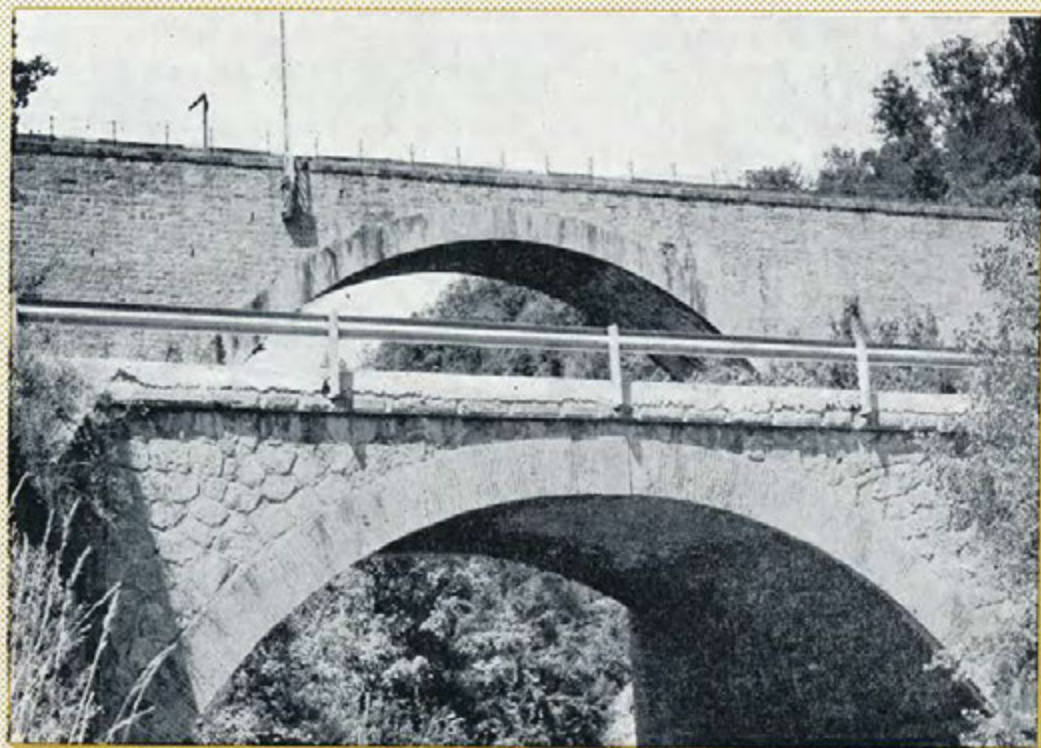
Qui sap si aquesta afirmació serà enduta per l'aigua del torrent, com les paraules vanes dels enamorats?

EL PONT DE LES MENTIDES

Heus aquí el pont de la carretera i, flanquejant-lo, el de la via, com si hi hagués, entre ells dos, una mal amagada competència. És més antic el del tren, però el de la carretera li ha guanyat la jugada. Tots dos passen per damunt del mateix torrent, i tots dos condueixen a la vila. Són dues formes diverses d'aconseguir un idèntic, esperat objectiu.

EL PONT DEL SOLÀ

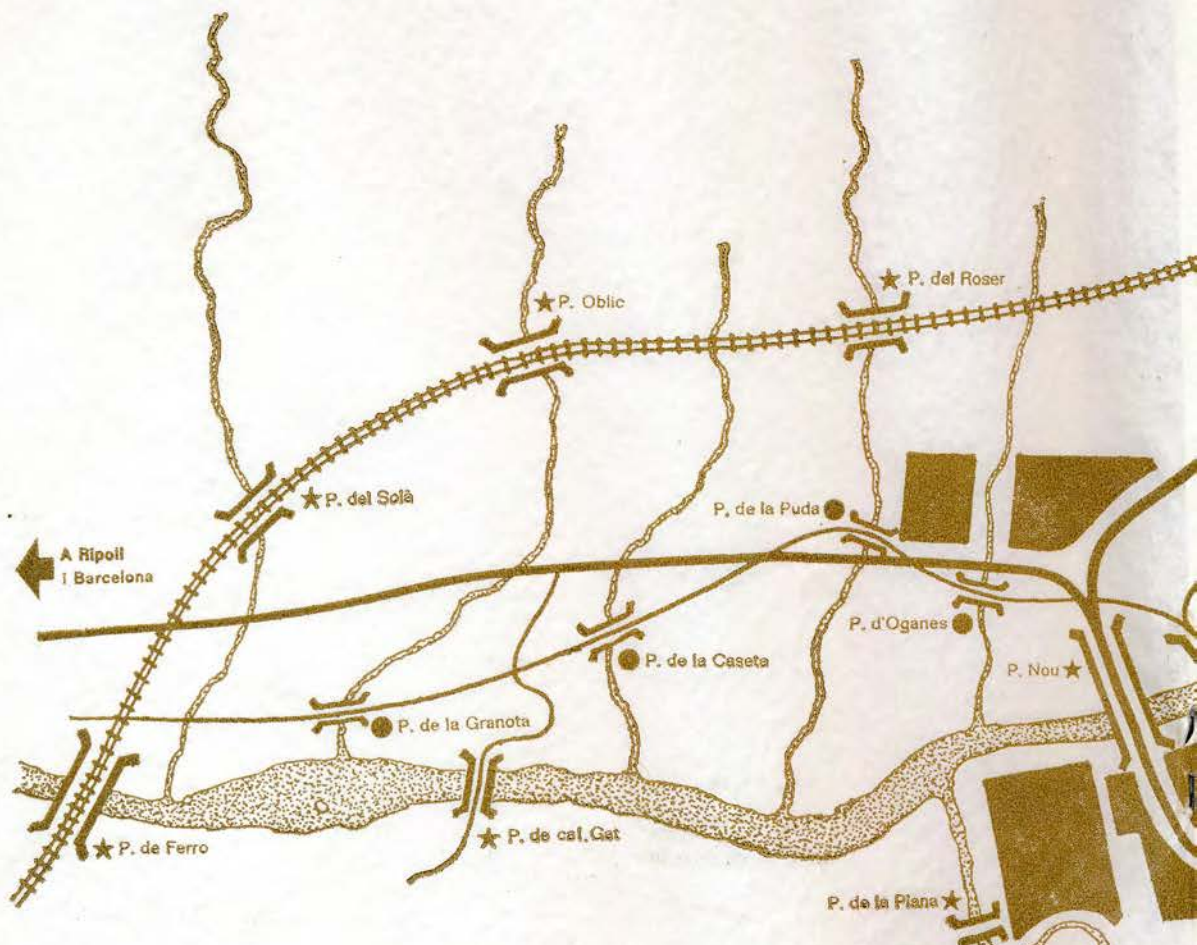

És un pont d'una arcada esvelta i atrevida, d'un impuls juvenil, gairebé desproporcionat al corrent que li cal travessar.

Aquest caràcter i la seva funció, que és la de comunicar amb les muntanyes, amb uns verals de ruralia ferma i reservada, expliquen, potser, que ni l'aiguat ni la guerra no se'l vagin endur.

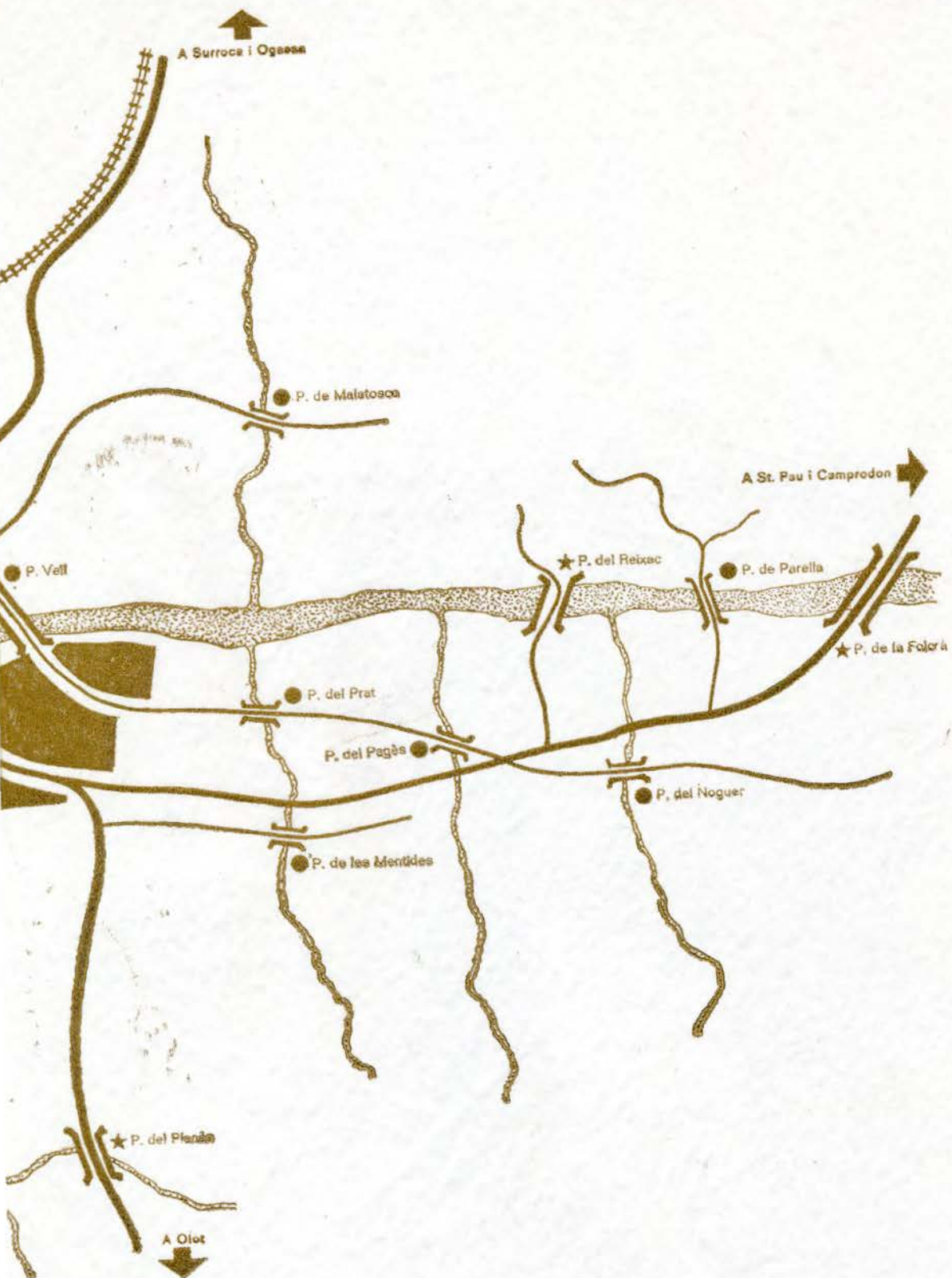
EL PONT DE PARELLA

- Ponts antics
- ★ Ponts moderns més importants
- ▬ Riu Ter i afluents
- ▬ Carretera nova
- ▬ Carretera vella (camí ral)
- ▬ Ferrocarril

Quants santjoanins saben que el tram de carretera que travessa el torrent d'Oganes, a tocar a la vila, és sostingut per tres ponts?

Són tres ponts diversos i d'èpoques distintes - tres esforços ajuntats i anònims - que en fan un de sol. Així la

vida del poble, entesa com a tasca col·lectiva, ha de ser el resultat de múltiples afanyes harmònicament enllaçats.

EL PONT D'OGANES

És petit, humil, recobert d'heura, i travessa una minúscula riera. Però serveix, ha servit - és molt antic - el trànsit de la gent. Tant li fa, que no pugui comparar-se amb els ponts monumentals i grandiosos; és tan noble com ells. És persona important, aquell qui escombra els carrers, i no el qui, amb gest incívil, llença a terra un embolcall de paper, des d'un banc del Passeig, mentre discuteix, amb aires de suficiència, ho és el qui rumia solucions eficaces per als problemes del poble, i no el qui augmenta els seus cabals, especulant amb els interessos públics. No hi ha altra aristocràcia que la del servei a la comunitat.

EL PONT DE MALATOSCA

Com la majoria dels que són fora d'ús, aquest pont, que deu haver estat mig refet més d'un cop, conserva l'estructura medieval.

És bonic, d'acostar-se a aquests ponts oblidats, i d'evocar, en el silenci que els envolta, la pau i l'assossec dels qui, sense la pressa que ens consum, arribaven just on els calia i assaborien lentament els encants i les lliçons del camí. Entre el desori i el traït dels nostres dies, hom sent el goig de retrobar, vora aquests ponts, el ritme natural i la mesura humana.

EL PONT DE LA GRANOTA

Al costat del Pont Nou, ample, transitat, vitalment imprescindible, va creixent el Pont Vell - paradoxalment més nou que l'altre -, que reproduceix el que fou ensorrat a la darrera de la guerra.

És cert que aquest pont no ens calia per comunicar-nos amb cap altre poble, però sí per a comunicar-nos amb la història. Els ponts antics, com les paraules, de vegades transmeten missatges que, si bé no s'ordenen a la vida pràctica, tanmateix són necessaris a l'esperit.

EL PONT VELL

FESTA MAJOR 1975

ACTES RELIGIOSOS

Església del Monestir

DIVENDRES, DIA 5 DE SETEMBRE

A dos quarts de vuit del vespre

Començament de la novena del Santíssim Misteri.

DISSABTE, DIA 13 DE SETEMBRE

A les dues de la tarda

Repicament de Campanes.

A les vuit del vespre

Acabament de la novena.

DIUMENGE, DIA 14

Festa del Santíssim Misteri

A dos quarts d'onze del matí

Missa concelebrada. La presidirà el Rvd. Josep

Me Codinach, pvre., antic arxiprest de Sant Joan. Hi assistiran les Autoritats, Pabordes d'Església i Plaça i la Junta del Monestir. La «Schola Choral» cantarà la «Missa a llaor del Santíssim Misteri», amb chor i poble, original de Mn. Josep M. Planas. A l'ofertori, seran lliurats als pabordes l'estampa i el ciri tradicionals. Acabada la missa, trasllat de l'Eucaristia al front del Sant Crist, on continuarà exposada tota la tarda.

A dos quarts de nou del vespre

Vetlla del Santíssim Misteri. Benedicció eucarística. Solemne i tradicional adoració.

DILLUNS, DIA 15

Memòria de Santa Maria la Blanca

A les onze del matí

Missa concelebrada per sacerdots santjoanencs i veïns.

ACTES CIVICS I POPULARS

DISSABTE, DIA 13

A les quatre de la tarda

Tirada Local al Plat, en la qual es disputaran nombrosos trofeus i premis.

A les nou del vespre

Al campanar del Monestir, repicament general de campanes i tradicionals serenates, originals del compositor santjoanenc Narcís Oliveras, interpretades per la cobla «Bofills» de Torelló. Tot seguit, passant pels principals carrers de la Vila, que s'acabarà a la plaça d'Espanya, on tindrà lloc una audició de sardanes.

A dos quarts de deu del vespre

Al local social de la «Unió Excursionista Sant Joan», «La Rodona», repartiment de

premis de la «XV Marxa Infantil d'Orientació» i lliurament de medalles del «Trofeu Marxes 1975». Es projectaran tres films en color.

DIUMENGE, DIA 14

A les deu del matí

Gran Tirada General al Plat, en la qual seran obsequiats tots els participants amb trofeus i premis.

A un quart d'onze del matí

Les Autoritats i Pabordes, precedits de l'orquestra, s'encaminaran al Monestir per assistir a la missa solemne. En sortir de la missa, a la plaça d'Espanya, serà interpretada com a sardana d'honor, «A l'amic Soler», de Narcís Oliveras, en record pòstum del gran

santjoaní, Jaume Soler i Quijada, recentment traspassat.

A les onze del matí

L'equip juvenil del «C. D. Abadessenc» disputarà un partit de futbol corresponent al Campionat de 2.ª Divisió.

A un quart d'una del migdia

Inauguració de la VI Exposició Filatèlica i Numismàtica al local de la Biblioteca de la Caixa de Pensions per a la Velleja i d'Estalvis.

Seguidament Inauguració de l'Exposició de treballs realitzats per les Alumnes de l'Escola de Formació Professional per a la Dona, al Col·legi Nacional.

A dos quarts d'una del migdia

Sardanes al passeig.

A un quart de cinc de la tarda

Els pabordees, acompanyats del delegat de l'Autoritat i precedits de l'orquestra, aniran a buscar les pabordeesses als seus domicilis i es dirigiran, després, a la plaça d'Espanya, on dansaran el típic i tradicional

BALL DELS PABORDES

Les parelles balladores d'enguany seran: Josep Guillaumes - Maria Cullerell; Josep M.ª Espelt - M.ª Remei Collell; Josep Carrera - Aurora Plaza i Ramon Vila - Rosalia Buixasas.

A continuació, ballada de sardanes al Passeig.

A un quart i mig de cinc de la tarda

Al Camp d'Esports, partit de futbol corresponent al Campionat de 2.ª Categoria Regional entre el «C. F. Campoamor» i el «C. D. Abadessenc», en el qual es disputarà un trofeu cedit pel C. I. T.

A les onze de la nit

Sardanes a la plaça d'Espanya.

DILLUNS, DIA 15

A un quart d'una del migdia

Sardanes per la Cobla «Montgrins», al Passeig de José Antonio, plaça Clavé i carrer de Sant Pol.

A les cinc de la tarda

Sardanes al Passeig per la Cobla «Montgrins».

A les cinc de la tarda

Partit de futbol entre el primer equip de la «U. D. Vich» i el «C. D. Abadessenc» (reforçat), en el qual es disputarà el trofeu del Magnífic Ajuntament.

A les deu del vespre

A la plaça d'Espanya, interpretació, pels mateixos balladors del dia abans, del tradicional

BALL DELS PABORDES

Tot seguit, a la mateixa plaça, ballada de sardanes.

DIMARTS, DIA 16

A les onze del matí

Sardanes distribuïdes per places i passeigs, segons costum.

A les tres de la tarda

Passant per a anunciar la tradicional Tornaboda a la Font del Cubilà, on la cobla «Montgrins» tocarà sardanes. Cap al tard, tradicional «Marxa de les torxes» que, sortint de l'esmentada font, es dirigirà, seguint els principals carrers de la Vila, a la plaça d'Espanya, on es ballarà la «Sardana llarga».

Tot seguit, castell de focs artificials.

A dos quarts d'onze de la nit

Sardanes al Passeig per la cobla «Montgrins», com a comiat de la Festa Major.

En aquestes festes podran visitar-se:

- El «Museu del Monestir», fa poc inaugurat en l'antiga casa rectoral.
- Exposició Filatèlica i Numismàtica, a la Biblioteca de la Caixa de Pensions per a la Velleja i d'Estalvis.
- Exposició de treballs realitzats per les alumnes de l'Escola de Formació per a la Dona, instal·lada en el Col·legi Nacional.

Edició d'aquest programa:
Magnífic Ajuntament de la Vila

Portada:
Toni Benages Pla

Fotografia:
Ferran Miquel

Disseny cal·ligràfic:
Miriam Escarrà

Text literari:
Josep Esteve

Impressió:
Impremta Baronal
Sant Joan de les Abadesses

